

מסורת הש"ס

(א) ג' הערך ודוקא, (ב) ג' הערך ודוקא, (ג) ג' הערך ודוקא, (ד) ג' הערך ודוקא, (ה) ג' הערך ודוקא, (ו) ג' הערך ודוקא, (ז) ג' הערך ודוקא, (ח) ג' הערך ודוקא, (ט) ג' הערך ודוקא, (י) ג' הערך ודוקא, (יא) ג' הערך ודוקא, (יב) ג' הערך ודוקא, (יג) ג' הערך ודוקא, (יד) ג' הערך ודוקא, (טו) ג' הערך ודוקא, (טז) ג' הערך ודוקא, (יז) ג' הערך ודוקא, (יח) ג' הערך ודוקא, (יט) ג' הערך ודוקא, (כ) ג' הערך ודוקא.

הגהות הב"ח

(א) ג' הערך ודוקא, (ב) ג' הערך ודוקא, (ג) ג' הערך ודוקא, (ד) ג' הערך ודוקא, (ה) ג' הערך ודוקא, (ו) ג' הערך ודוקא, (ז) ג' הערך ודוקא, (ח) ג' הערך ודוקא, (ט) ג' הערך ודוקא, (י) ג' הערך ודוקא, (יא) ג' הערך ודוקא, (יב) ג' הערך ודוקא, (יג) ג' הערך ודוקא, (יד) ג' הערך ודוקא, (טו) ג' הערך ודוקא, (טז) ג' הערך ודוקא, (יז) ג' הערך ודוקא, (יח) ג' הערך ודוקא, (יט) ג' הערך ודוקא, (כ) ג' הערך ודוקא.

גליון הש"ס

ג' הערך ודוקא, (א) ג' הערך ודוקא, (ב) ג' הערך ודוקא, (ג) ג' הערך ודוקא, (ד) ג' הערך ודוקא, (ה) ג' הערך ודוקא, (ו) ג' הערך ודוקא, (ז) ג' הערך ודוקא, (ח) ג' הערך ודוקא, (ט) ג' הערך ודוקא, (י) ג' הערך ודוקא, (יא) ג' הערך ודוקא, (יב) ג' הערך ודוקא, (יג) ג' הערך ודוקא, (יד) ג' הערך ודוקא, (טו) ג' הערך ודוקא, (טז) ג' הערך ודוקא, (יז) ג' הערך ודוקא, (יח) ג' הערך ודוקא, (יט) ג' הערך ודוקא, (כ) ג' הערך ודוקא.

הגהות מהר"ב

ג' הערך ודוקא, (א) ג' הערך ודוקא, (ב) ג' הערך ודוקא, (ג) ג' הערך ודוקא, (ד) ג' הערך ודוקא, (ה) ג' הערך ודוקא, (ו) ג' הערך ודוקא, (ז) ג' הערך ודוקא, (ח) ג' הערך ודוקא, (ט) ג' הערך ודוקא, (י) ג' הערך ודוקא, (יא) ג' הערך ודוקא, (יב) ג' הערך ודוקא, (יג) ג' הערך ודוקא, (יד) ג' הערך ודוקא, (טו) ג' הערך ודוקא, (טז) ג' הערך ודוקא, (יז) ג' הערך ודוקא, (יח) ג' הערך ודוקא, (יט) ג' הערך ודוקא, (כ) ג' הערך ודוקא.

לעני רש"י

ג' הערך ודוקא, (א) ג' הערך ודוקא, (ב) ג' הערך ודוקא, (ג) ג' הערך ודוקא, (ד) ג' הערך ודוקא, (ה) ג' הערך ודוקא, (ו) ג' הערך ודוקא, (ז) ג' הערך ודוקא, (ח) ג' הערך ודוקא, (ט) ג' הערך ודוקא, (י) ג' הערך ודוקא, (יא) ג' הערך ודוקא, (יב) ג' הערך ודוקא, (יג) ג' הערך ודוקא, (יד) ג' הערך ודוקא, (טו) ג' הערך ודוקא, (טז) ג' הערך ודוקא, (יז) ג' הערך ודוקא, (יח) ג' הערך ודוקא, (יט) ג' הערך ודוקא, (כ) ג' הערך ודוקא.

רבינו גרשום

ג' הערך ודוקא, (א) ג' הערך ודוקא, (ב) ג' הערך ודוקא, (ג) ג' הערך ודוקא, (ד) ג' הערך ודוקא, (ה) ג' הערך ודוקא, (ו) ג' הערך ודוקא, (ז) ג' הערך ודוקא, (ח) ג' הערך ודוקא, (ט) ג' הערך ודוקא, (י) ג' הערך ודוקא, (יא) ג' הערך ודוקא, (יב) ג' הערך ודוקא, (יג) ג' הערך ודוקא, (יד) ג' הערך ודוקא, (טו) ג' הערך ודוקא, (טז) ג' הערך ודוקא, (יז) ג' הערך ודוקא, (יח) ג' הערך ודוקא, (יט) ג' הערך ודוקא, (כ) ג' הערך ודוקא.

סדר תעניות אלו פרק שלישי תענית

כב.

לפני כריכיהו. רבנן לציסקתרי דלכא אומנא ואייתניהו לשוקא לזניניהו: אמרו ליה. לאכלא אומנא לשיימניהו מר והז לן דמיינהו. והיו צורקין אותו אם יחדש בגולנין או אם יהא שם אותם פחות מכדי דמיינהו: צמאי חדשנין. כשלקחמס: וכסיפא. לכו מילתא למימר לי לאלתר ליתן אותם והכי אתו למיגני גבאי למיעבד כולי האי: לשקלינהו מר. שלא היינו רוצין אללא לנסותך: חלשא דעסיפא ריכא אדאכני. דלכרצא לא אחי שלמא אללא ממעלי יומא דכיפורי למעלי יומא דכיפורי ולאכני כל מעלי שבתא: אכולא כרכלא. על כל בני עירך: רב צורקא חוואה. שהיה מני חחאי: דני לפט. מקום: אל"ל. רב צורקא אלליהו מי איכא צהאי שוקא כו': מסאני אוכמי. מנעלים שחורים (ו) שלא כמנהג היהודים: ולא רמי חוטא. לא הטיל צליט צנליטו: אמר ליה. צורקא האי בר עלמא דלתי הוא: קרא ליה. רב צורקא להווא גברא: ונדוקא. שומר צית האסורין (ט): רמינא פוריאי כו'. מטיל אני מטתי צין אנשים לנשים: דיהצי נכרים עינייהו עלה. צעלי צית האסורים: איסרמי נערה כו'. דהווא צית הסוהר: דודיא דחמרא. שמרים של צין האדומים כדס: צעילנה. צולי בגדיה: דיספנא. דרך נשים לה ומאוסה היא והוא לשון פרסי: אמר ליה. אלליה לרב צורקא הני נמי בני עלמא דלתי נינהו: דחוי. שמחים ומשמחים בני אדם: טריחין. צמילי דציחמא צינייהו: עד דעצדי שלמא. (י) שהן דברים שאלם אוכל פירומיתן צעולם הזה והקצין קיימת וכו' הצלח שלום צין אדם למצורו: שדפון וירקון. כיון שנראה כל שהוא מתרעין. ומלא תנור דמתניחין להטענות אי נמי מעשה (י) היה כך: כנף אחד. עוף אחד שלם (י) אותו מין כעין כפור כל כנף (בראשית ו): משולחת. מן השמים: צדה אינה משולחת. דהיינו אורחה: ערפה שני בני אדם. ולא אכלה אללא אחד מהם ודאי משולחת דכיון דלא היטה רעבה אללא לאחד מאי טעמא קטלה ליה לאידך: שניה אינה משולחת. שמפני הרעב אכלתם. עלתה לגג. רגילין היו להשתמש כל תשמישין צגגות שלא היו משפיעים אללא חלקם וסוין והוא הדין לבית שחמיו: עריסה. צבול צלע"ל. הכי קאמר. האי דקמני נראה צעיר כו' הכי קאמר נראה צעיר כגון שנראה ציוס דקסס נראה ציוס משמע אלל צלילה אינה משולחת והאי דקמני נראה ציוס (א) אלס קאי דלס נראה צדה ציוס אינה משולחת: הא עמדה. צדה דלא רתה ולא נחצלת: צדה הסמוכה לאגס. עמדה אינה משולחת דכיון דסמוכה לאגס היינו רציה ולא צרחה צברה אי אחי צתרא עריקנא לאגס מיד: צדה שאינה סמוכה לאגס. עמדה משולחת דכיון דלאו מקום רציה הוא וקיימא ודאי משולחת גזירה היא: אגס. מרש"ק צלע"ל הסמוך לעיר והוא מלא קוים: כי סניא היא. דאידי. כוך קטן של צידין שיחפרו למאכר העופות ואף על גב דלאו צנין קצוע הוא ולא הוה כישוד הוא משולחת: אין צריך לומר חרב שאינו של שום. שמתרעין עליה (י) אללא אפילו חרב של שום העוברת דרך אותו מלכות ליתן להלחם שנקום אחר: וישלח

טרפה שני בני אדם אכלה אחד מהן משולחת. והוא הדין לא אכלה אחד מהם משולחת שהרי אם אכלה שניהם לא היו מטעם משולחת דאלא מטעם דהיא רעבה והא דנקט אכלה אחד מהם רצותא הוה דלע"א דאלא אחד מהן הוה משולחת: כמלא

שעתא אסחתינהו מדעתאי לצדקה הוה קא חלשא דעתיה דרבא משום דאביי (ב) אמרו ליה מסתיך דקא מגנית אכולה כרכא ר' ברוקא חוואה הוה שכיח בשוקא דבי לפט הוה שכיח אליהו גביה אל"ל. איכא בהאי שוקא בר עלמא דתי אל"ל לא אדחכי והכי הוא להווא גברא דהוה סיים מסאני אוכמי ולא רמי חוטא דתכלתא בגלימיה אל"ל האי בר עלמא דתי הוא (ג) רהט בתריה אל"ל מאי עובדך אל"ל זיל האידנא ותא למחר למחר אל"ל מאי עובדך אל"ל (ד) ונדוקא אנא ואסרנא גברי לחוד ונשי לחוד ורמינא פוריאי בין הני להני כי היכי דלא ליתו לידי איסורא כי חוינא בת ישראל דיהבי נכרים עלה עינייהו מסרנא נפשאי ומצילנא לה יומא חד הוות נערה מאורסה גבן דיהבו בה נכרים עינייהו שקלי דורדייא דחמרא ושראי לה בשיפולה ואמרי (ה) דיסתנא היא אל"ל מאי טעמא לית לך חומי (ו) ורמית מסאני אוכמי אל"ל עיילנא ונפיקנא ביני נכרים כי היכי דלא לידעו דיהודא אנא כי הוו גזרי גזירתא מודענא להו לרבנן ובעו רחמי ומבטלי לגזירתייהו ומאי טעמא כי אמנא לך אנא מאי עובדך ואמרת לי זיל האידנא ותא למחר אל"ל בהדיא שעתא גזרי גזירתא ואמנא ברישא איזיל ואשמע להו לרבנן דלבעי רחמי עלה דמילתא אדחכי והכי אתו הנך תרי (ז) אתי אל"ל הנך נמי בני עלמא דתי נינהו אזל לגבייהו אמר להו מאי עובדיכו אמרו ליה אינשי בדוחי אנן מבדחינן עציבי אי נמי כי חוינן בי תרי דאית להו תיגרא בהדייהו טרחינן ועבדינן להו שלמא: על אלו מתרעין בכל מקום כו': ת"ר על אלו מתרעין בכל מקום על השדפון ועל הירקון ועל ארבה וחסיל ועל חיה רעה (ח) ר' עקיבא אומר על השדפון ועל הירקון בכל שהוא * ארבה וחסיל אפילו לא נראה בא"י אלא כנף אחד מתרעין עליה: ועל חיה וכו': ת"ר חיה רעה שאמרו בזמן שהיא משולחת מתרעין עליה אינה משולחת אין מתרעין עליה * אי זו היא משולחת ואי זו היא שאינה משולחת נראית בעיר משולחת בשדה אינה משולחת ביום משולחת בלילה אינה משולחת שני בני אדם ורצתה אחריהן משולחת (ט) נחבאת מפניהן אינה משולחת טרפה שני בני אדם ואכלה אחד מהן משולחת אכלה שניהן אינה משולחת עלתה לגג ונטלה תינוק מעריסה משולחת הא גופה קשיא אמרת נראתה בעיר משולחת לא שנא ביום ולא שנא בלילה והדר אמרת ביום משולחת בלילה אינה משולחת לא קשיא: הכי קאמר נראתה בעיר ביום משולחת בעיר בלילה אינה משולחת אי נמי בשדה [אפילו] ביום [אינה] משולחת (בשדה בלילה אינה משולחת) ראתה שני בני אדם ורצתה אחריהן משולחת הא עומדת אינה משולחת והדר אמרת נחבאת מפניהן אינה משולחת הא עומדת משולחת לא קשיא * כאן בשדה הסמוכה לאגס כאן בשדה שאינה סמוכה לאגס טרפה שני בני אדם כאחד ואכלה אחד מהן משולחת שניהם אינה משולחת והא אמרת אפילו רצתה אמר רב פפא * כי תני ההיא באגמא: גופא עלתה לגג ונטלה תינוק מעריסה משולחת פשימא אמר רב פפא * ככוכי דצידי: על החרב וכו': ת"ר חרב שאמרו אינו צריך לומר חרב שאינו של שום אלא אפילו חרב של שום שאין לך חרב של שום יותר מפרעה נכה ואעפ"כ נכשל בה המלך יאשיהו שנאמר וישלח

דאכלה אין רתה לא צאגס (י) דכיון דהיינו דוכתה סמכה אדעתה ורהטא אצמרייהו: ככוכא דאידי. כוך קטן של צידין שיחפרו למאכר העופות ואף על גב דלאו צנין קצוע הוא ולא הוה כישוד הוא משולחת: אין צריך לומר חרב שאינו של שום. שמתרעין עליה (י) אללא אפילו חרב של שום העוברת דרך אותו מלכות ליתן להלחם שנקום אחר: וישלח

דאקראי היא מחמת רעבתנותא. א"נ בשדה ביום. מסיים הברייתא, בשדה הסמוכה לאגס עמדה אינה משולחת, לפי שלכה גסה באגס שהיא מצויה שם. בשדה שאינה סמוכה לאגס עמדה משולחת. באגס גופיה לא הוה משולחת עד דאכלה מהן. כוכי דאגמא דצידי. צריפין דירוקין קטנים שדין בהן ציידים, ועל אותו גג עלתה, דס"ד לא חשיב גג, קמ"ל.

עין משפט גר מצוה

כא א"מ מ"פ מהלכות תעניות כ"י ט"ע
א"מ מ"ק טע"ט ט"ט
כב ב ג ד ה ו ז ח ט י
הכ"ה ז טע"ט ט"ט
טע"ט ז ט"ט
ב ז מ"ט ט"ט ט"ט
טע"ט ט"ט ט"ט

רבינו חננאל

רבא מנא זכותיה אכולא כרכא. אי ליה רב ברוקא לאליהו, הראני אדם שהוא מבני העולם הבא, אי ליה זה, הך אחורי שאלו, אמר לו שומר האסורים אני ואסרנא גברי לחוד ונשי לחוד, ולא רמינא עציבי כי היכי דלא ליגרשו דאנא יהודאי, וכי שמענא דגזירה על ישראל, דמבענא דהון וכעני חמרי ומבטלה. וירדמי. שרמי של צין. דשנתא. נירה, וזה הנראה בבגדיה ככחם לדמיא. וזה א"י ליה (ל) אליהו הני נמי [בני] עמלא דתי נינהו, ושאלינהו ואמרו לו משמחי לב עציבי אנן, כלומר יש לנו חן שפה ודבריהם המסירים צעב עמן הלב, וכי חוינן נמי צערא בין גברא לבחריה אי בין גברא לאיתיה טרחינן ועבדינן שכיחיה. על אלו מתרעין בכל מקום על השדפון ועל הירקון כו'. וקיימא לך כו' עקיבא דברייתא דתני על השדפון ועל (הארבה) [הירקון] ככל שהוא. ואוקימנא למחני דלקמן דנראה בארבה משולחת בעיר משולחת ביום משולחת בלילה, אי נמי נראה בשדה ביום אינה משולחת. ראתה שנים ורצתה אחריהן משולחת, אבל ראתה אותם ונחבאת מפניהם, אי נמי לא [נחבאת] אלא עמדה בשדה הסמוכה לאגס אינה משולחת. טרפה שנים באגס ואכלה אחד מהם משולחת, ואם לא אכלה ולא אחד מהם אינה משולחת, והני מילי באגס, אבל שלא במקום אגס אע"פ שלא אכלה אלא רצתה אחריהן משולחת. ויעל החורב מתרעין. תנו רבנן אין צריך לומר חרב שאינה של שום, שודאי מתרעין, אלא אפי' חרב של שום מתרעין, שאין לך חרב של שום יותר מפרעה נכה, ואעפ"כ נכשל בה יאשיהו ונהרג,